

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź

Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12

E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-420-1()08/AK

Łódź, dnia 25 listopada 2008 r.

DECYZJA nr RŁO 58/08

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego z wniosku Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Łowiczu ul. Przemysłowa 3, 99-400 Łowicz i Spółdzielni Mleczarskiej „ZORINA” w Kutnie, ul. Józefów 8, 99-300 Kutno

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

wydaje się zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „ZORINA” w Kutnie z Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Łowiczu.

Uzasadnienie

W dniu 29 października 2008r. do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „ZORINA” w Kutnie, zwanej dalej „Spółdzielnia ZORINA”, z Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Łowiczu, zwaną dalej „OSM w Łowiczu”, tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej „ustawą antymonopolową”.

Zgłoszenie zamiaru koncentracji spełniało niezbędne przesłanki uzasadniające jego zgłoszenie, bowiem:

- łączny obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy antymonopolowej,
- połączenie samodzielnych przedsiębiorców jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej,
- w przedmiotowej sprawie nie wystąpiła żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzonerycyjnych, wymienionych w art. 14 ww. ustawy, powodująca wyłączenie obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji.

Ww. zgłoszenie zostało opłacone zgodnie z art. 94 ust. 4 ustawy antymonopolowej oraz rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 134, poz. 937).

W związku z powyższym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem Urzędu”, wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.1071 ze zm.), powiadomił Spółdzielnię „ZORINA” i OSM w Łowiczu pismem z dnia 4 listopada 2008 r.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Przyczyny i opis transakcji

Połączenie uczestników koncentracji nastąpi na podstawie art. 96 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 ze zm.) (zwana dalej „prawo Spółdzielcze”), przy czym spółdzielnią przejmującą będzie OSM w Łowiczu, natomiast Spółdzielnia ZORINA zostanie samobilansującym się zakładem produkcyjnym w ramach OSM w Łowiczu.

Planowana koncentracja ma na celu wzmocnienie potencjału technologicznego, rozszerzenie zakresu dotychczasowej działalności oraz poprawienie wyników ekonomicznych poprzez: obniżenie kosztów produkcji, pełniejsze wykorzystanie zdolności produkcyjnych, obniżenie nakładów na reklamę i marketing, stworzenie własnej dystrybucji w dużych ośrodkach miejskich.

Uczestnicy koncentracji

OSM w Łowiczu jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000093148. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności spółdzielni jest skup i przetwórstwo mleka oraz wyrób serów (PKD 15.51.Z.). Oferta OSM w Łowiczu obejmuje: mleko spożywcze, sery twarogowe, sery dojrzewające, sery topione, masło, śmietany i śmietanki, napoje mleczne, mleko w proszku o zawartości tłuszczu < 1,5% suchej masy i serwatkę w proszku.

W 2007 r. OSM w Łowiczu skupowała mleko na terenie 5 województw: łódzkiego, kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego, wielkopolskiego i dolnośląskiego.

OSM w Łowiczu posiada zakład produkcyjny na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w Toruniu.

Spółdzielnia ZORINA jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000155645. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności Spółdzielni jest skup, przetwórstwo mleka oraz wyrób serów (PKD 15.51.Z.). Oferta Spółdzielni ZORINA obejmuje mleko spożywcze, śmietanki i śmietany, sery twarogowe.

W 2007 r. Spółdzielnia ZORINA skupowała mleko na terenie 5 województw: łódzkiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego i wielkopolskiego.

Spółdzielnia ZORINA sprawuje bezpośrednią kontrolę nad ZORINA Spółka z o.o. z siedzibą w Kutnie (100% udziałów.), która prowadzi działalność w zakresie skupu, przetwórstwa mleka oraz wyrobu serów (PKD 15.51.Z.). Oferta ZORINA Sp. z o.o. obejmuje mleko spożywcze, śmietanki i śmietany, sery twarogowe, sery dojrzewające, napoje mleczne, mleko UHT, mleko w proszku o zawartości tłuszczu < 1,5% suchej masy i serwatkę w proszku.

W 2007 r. ZORINA Sp. z o.o. skupowała mleko na terenie 5 województw: łódzkiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego i wielkopolskiego.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt. 9 ustawy antymonopolowej przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Jednocześnie stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 134, poz. 937):

- A) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **horyzontalnym** (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%,
- B) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **wertykalnym** (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji, jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży, na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji, udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30%, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami,
- C) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **konglomeratowym**, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Mając na względzie definicję rynku właściwego oraz ww. kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, Prezes Urzędu uznał, iż:

Ad. A) Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest lokalny rynek skupu mleka w województwie łódzkim.

Uczestnicy koncentracji prowadzą działalność na następujących rynkach wspólnych:

- sprzedaży wyrobów mleczarskich;
- skupu mleka: województwa łódzkiego, kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego i wielkopolskiego

| Rynek sprzedaży produktów mleczarskich.

W rozpatrywanej koncentracji rynkami wspólnymi w aspekcie produktowym są rynki sprzedaży następujących produktów mleczarskich:

- rynek serów dojrzewających,
- rynek śmietany i śmietanki,
- rynek twarogów i serów twarogowych,
- rynek napojów mlecznych,
- rynek mleka w proszku o zawartości tłuszczu <1,5% suchej masy*,
- rynek mleka spożywczego,
- rynek serwatki w proszku.

Aspekt geograficzny rynku sprzedaży ww. artykułów mleczarskich.

Biorąc pod uwagę zasięg sprzedaży ww. wyrobów mleczarskich oraz fakt prowadzenia eksportu tych wyrobów przez OSM w Łowiczu rynkiem właściwym w aspekcie geograficznym, w odniesieniu do ich sprzedaży jest rynek co najmniej krajowy. Jest to zgodne z dotychczasowym orzecznictwem Prezesa Urzędu (zobacz decyzja Prezesa Urzędu z dnia 7 kwietnia 2008 r. RLU Nr 10/2008 oraz z dnia 17 lipca 2008 r. Nr DKK 56/2008).

Rynki wyrobów mleczarskich.

W odniesieniu do poszczególnych produktów mleczarskich udział uczestników w rynkach wspólnych w 2007 r. przedstawiał się następująco:

Tabela nr 1

	Nazwa produktu	OSM w Łowiczu	Spółdzielnia ZORINA	ZORINA Sp. z o.o.	Łączny udział uczestników koncentracji
1	Sery dojrzewające	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy
2	twarogi i serki twarogowe	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy
3	napoje mleczne	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy
4	śmietana i śmietanki	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy
5	mleko spozywczce	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy
6	mleko w proszku o zawartości tłuszczu <1,5% suchej masy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy
7	serwatka w proszku	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy

Sformatowano: Czcionka: 8 pt

Usunięto: -

Usunięto: -

* OSM w Łowiczy zajmowała się jego produkcją w 2006 r., tym samym posiada zdolności produkcyjne. Jej udział w 2006 r. wynosił (tajemnica przedsiębiorcy)%.

Jak wynika z powyższych danych, brak jest wspólnych rynków produktowych, na których łączny udział stron koncentracji byłby większy niż 20%.

Rynki skupu mleka

W aspekcie geograficznym rynek ten należy uznać za rynek lokalny, przy czym jako rynek lokalny rozumieć należy obszar poszczególnych województw. Powyższe jest zgodnie z wnioskiem uczestników koncentracji jak również wynika z dotychczasowego orzecznictwa Prezesa Urzędu (zobacz decyzje Prezesa Urzędu z dnia 7 kwietnia 2008 r. RLU Nr 10/2008 oraz z dnia 17 lipca 2008 r. Nr DKK 56/2008).

Usunięto:

Udział uczestników koncentracji na lokalnych rynkach skupu mleka w 2007 r. wyliczony na podstawie danych ilościowych przedstawia się następująco:

Tabela nr 2

Sformatowana tabela

	Województwo	OSM w Łowiczu	Spółdzielnia ZORINA	ZORINA Sp. z o.o.	Udział w rynku po dokonaniu koncentracji
1	kujawsko - pomorskie	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy
2	łódzkie	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy
3	mazowieckie	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy
4	wielkopolskie	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy	tajemnica przedsiębiorcy

Powyższe dane wskazują, że jedynie na rynku skupu mleka w województwie łódzkim koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%. Wielkość ta wynika głównie z dotychczasowego udziału skupu realizowanego przez OSM w Łowiczu.

Podstawę podaży na rynku skupu mleka w województwie łódzkim stanowią duże gospodarstwa rodzinne. Natomiast po stronie popytu na terenie tego województwa funkcjonuje duża liczba podmiotów skupujących mleko, zarówno prowadzących przetwórstwo mleka na tym terenie, jak również dokonujących wyłącznie skupu mleka.

Głównym konkurentem uczestników koncentracji w zakresie skupu mleka na terenie województwa łódzkiego jest Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Radomsko, której udział w rynku skupu mleka z tego województwa wynosi około 15%. Silną konkurencję stanowią również spółdzielnie: JOGO Łódzka Spółdzielnia Mleczarska z udziałem w rynku ok. 7 %, OSM WART – MILK Sieradz z udziałem w rynku ok. 7 % oraz OSM w Skierniewicach z udziałem w rynku ok. 5 %.

Ponadto skup mleka na terenie województwa łódzkiego prowadzą również duże przedsiębiorstwa branży mleczarskiej, w tym BAKOMA, której zakłady produkcyjne znajdują na granicy województwa łódzkiego i mazowieckiego.

Istotną okolicznością w kontekście możliwości ewentualnego ograniczenia konkurencji w wyniku przedmiotowej koncentracji na lokalnym rynku skupu mleka w województwie łódzkim jest fakt, że uczestnicy koncentracji działają zgodnie z Prawem spółdzielczym, przy czym OSM w Łowiczu i Spółdzielnia ZORINA niemal całość mleka skupuje od własnych członków. Taka organizacja sprawia, iż spółdzielnia mleczarska, w przeciwieństwie do przedsiębiorcy niezintegrowanego pionowo, nie ma bodźców do ewentualnego wykorzystania siły rynkowej, którą mogłaby posiadać w stosunku do dostawców mleka, ponieważ dostawcy, od których odbiera mleko, są jej właścicielami i od ich decyzji zależy polityka cenowa spółdzielni. Tym samym ponad 20% udział w rynku skupu mleka OSM w Łowiczu, w warunkach jego integracji pionowej, nie stwarzałby mu bodźców do eksploatacji dostawców mleka, poprzez oferowanie im gorszych warunków odbioru. Należy nadmienić, że udział ZORINA Sp. z o.o., nad którą to spółką kontrolę przejmie OSM w Łowiczu, jest nieznaczący na tym rynku. Ponadto niezintegrowani w spółdzielni dostawcy mleka decydują o tym komu będą dostarczać mleko oraz mają na podstawie obowiązujących przepisów prawa możliwość zrzeszania się w grupy producenckie.

Ad. B) Przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym.

W sprawie nie zidentyfikowano rynków produktowych, na których pomiędzy uczestnikami tej koncentracji istniałyby powiązania dostawca-odbiorca oraz indywidualny lub łączny udział w rynku uczestników tej koncentracji przekroczyłby na tych rynkach 30%. Między uczestnikami koncentracji nie występują relacje typu dostawca –odbiorca.

Ad. C) Przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu w układzie konglomeratowym.

Prezes Urzędu stwierdził, iż w przedmiotowej koncentracji nie występują rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym. Brak jest bowiem rynków, na których uczestnicy koncentracji dysponowaliby udziałami wyższym niż 40% i jednocześnie na rynkach tych nie istniałyby między uczestnikami koncentracji powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne.

Ocena skutków planowanej koncentracji

Przepis art. 18 ustawy o ochronie konkurencji stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, przez którą rozumie się zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Zamierzona koncentracja spełnia kryterium wskazane w art. 18 ustawy o ochronie konkurencji. Istnieje wprawdzie rynek właściwy, na który zamierzona koncentracja będzie wywierać wpływ w układzie horyzontalnym, tj. rynek skupu mleka w województwie łódzkim, na którym udział OSM w Łowiczu po koncentracji przekroczy (tajemnica przedsiębiorcy)%, jednak fakt ten nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na tym rynku. Struktura podmiotowa ww. rynku wskazuje, iż jest to rynek konkurencyjny, na którym OSM w Łowiczu nie będzie miała możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od

konkurentów. Natomiast forma prawna działania OSM w Łowiczu nie pozwoli na nadużywanie siły rynkowej względem producentów mleka będących jej członkami i pośrednio na różnicowanie podmiotowe innych dostawców. Na taką sytuację ma też wpływ możliwość szybkiej zmiany odbiorcy mleka przez jego dostawcę, np. w sytuacji niekorzystnej obniżki ceny skupu mleka, oraz możliwość zrzeszania się producentów mleka w grupy producenckie zwiększające ich siłę przetargową wobec odbiorców mleka. Tym samym OSM w Łowiczu nie będzie mogła działać niezależnie od kontrahentów. Jednocześnie należy nadmienić, że krajowy rynek produktów mlecznych jest rynkiem konsumenta, który decyduje o wyborze produktów mlecznych. Ponadto nie zidentyfikowano rynków, na które oceniana koncentracja wywierałby wpływ w układzie wertykalnym i konglomeratowym.

Wobec powyższych ustaleń, wydanie zgody na podstawie art. 18 ustawy o ochronie konkurencji, jest uzasadnione.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł, jak w sentencji.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów-Delegatury w Łodzi.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Łodzi

Sformatowano: Czcionka: 12
pt

Barbara Romańczak – Graca

Otrzymuje:

Spółdzielnia Mleczarska „ZORINA” w Kutnie
ul. Józefów 8, 99-300 Kutno

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Łowiczu
ul. Przemysłowa 3, 99-400 Łowicz